

DECIZIEI

28 iulie 2016

mun.Chișinău

Colegiul civil și de contencios administrativ

al Curții de Apel Chișinău

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Nelea Budăi

Judecătorii:

Valeri Efros și Muruianu Ion

Grefier:

Catană Olga

examinând în ședință publică, cererea de apel declarat de avocatul N.Leșan în interesele lui SRL „Birlic 95”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui SRL „Birlic 95”, către SA „Asito”, privind încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată, împotriva hotărârii Judecătorei Rîșcani mun.Chișinău din 29 martie 2016, prin care acțiunea a fost respinsă,

C O N S T A T Ă:

La data de 06.05.2015, avocatul N.Leșan în interesele lui SRL „Birlic 95”, a depus cerere de chemare în judecată către SA „Asito”, privind încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 2479, 78 USD și a cheltuielilor de judecată. Ulterior și-a concretizat cerințele solicitând încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 2479, 78 Euro și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reprezentantul reclamantului a invocat că, la data 07.03.2014, „Birlic-95”, SRL a încheiat cu SA „Asito”, (filiala din or. Taraclia), contractul nr. 3810745193, privind asigurarea facultativă de răspundere civilă a transportatorilor auto și expeditorilor, în temeiul căruia, SA „Asito”, în calitate de asigurător și-a asumat obligația de a asigura răspunderea „Birlic-95” SRL, în calitate de asigurat, apărută în procesul executării activităților sale legate de transportarea încărcăturilor (pct. 1.1. din Contract) și anume pentru daunele cauzate proprietarului mărfii la survenirea cazului asigurat, specificând că în vederea încheierii contractului de asigurare nominalizat SA „Asito”, a eliberat „Birlic-95”, SRL, polița de asigurare a răspunderii transportatorilor și expeditorilor. La fel, menționează că suma asigurată în polița constituit 270.000 USD, limita de răspundere pentru fiecare caz asigurat - 75.000 USD, iar prima de asigurare - 250 USD „Birlic-95”, SRL, la rândul său a achitat în întregime prima de asigurare pentru polița de asigurare, în suma stabilită de SA „Asito”, specificând că în procesul executării activității sale „Birlic-95”, SRL, a executat contractul-comanda nr./seria FT22.07 firmei Transport & Trading Ltd.Co. (Turcia), privind transportarea din or. Bursa-Turcia, a mărfii în adresa companiei rusești Avangard Sistem Ltd - or. Moscova, Federația Rusă. Precizează că, contractul-comanda a fost executat în termenele stabilite, iar potrivit actului de primire-predare a mărfii din 04.08.2014, a fost constatat faptul că o parte din marfa transportată este deteriorată, specificând că suma totală a mărfii deteriorate a constituit suma de 2 479,78 USD. Susține că, despre survenirea cazului asigurat, SA „Asito”, a fost informat, printr-o scrisoare oficială, la care au fost anexate acte/documente, care confirmă circumstanțele de fapt indicate supra, specificând că la data de 13.02.2015, SA „Asito”, a refuzat achitarea despăgubirilor de asigurare, pe motiv că asigurătorul a indicat precum că situația iscată nu poate fi considerată ca caz asigurat, iar compania nu are temei juridic pentru a achita oarecare despăgubire. Consideră că refuzul SA „Asito”, privind achitarea despăgubirii de asigurare este unul vădit-neîntemeiat și legat nemijlocit de dorința companiei de a se eschiva de la îndeplinirea obligațiilor sale contractuale. Indică că, pentru soluționarea litigiului iscat într-un mod constructiv amiabil, „Birlic-95”, SRL a expediat la 26.03.2015, în adresa SA „Asito”, o notificare, recepționată la 27.03.2015, în temeiul căreia a solicitat achitarea sumei de 2 479,78 USD, cu titlul de despăgubiri de asigurare, specificând că pînă la momentul actual, întreprinderea-pârâtă nu a răspuns și nu achitat suma solicitată nici în măsura parțială.

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun.Chișinău din 29 martie 2016, a fost respinsă acțiunea înaintată de SRL „Birlic 95”,

La data de 27.04.2016, în termenul prevăzut de lege, avocatul N.Leșan în interesele lui SRL „Birlic 95”, a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărîrii Judecătorei Rîșcani mun.Chișinău din 29 martie 2016, cu emiterea unei decizi noi prin care cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Birlic 95”, să fie admisă.

În motivarea apelului, avocatul N.Leșan în interesele lui SRL „Birlic 95”, a invocat că prevederile art.121, 130, 239-241, 365, 386

CPC, art.1301 Cod civil, art.17 a Convenției CMT, specificînd că la data de 07.03.2014 SRL „Birlic-95,, a încheiat cu SA „Asito,, contractul nr. 3810745193, privind asigurarea facultativă de răspundere civilă a transportatorilor auto  i expeditorilor, în temeiul căruia, SA „Asito,, în calitate de asigurător  i-a asumat obligația de a asigura răspunderea „Birlic-95,, în calitate de asigurat, apărută în procesul executării a activităților sale legate de transportarea încărcăturilor (pct. 1.1. din Contract)  i anume pentru daunele cauzate proprietarului mărfii la survenirea cazului asigurat. La fel, menționează că în vederea încheierii contractului de asigurare nominalizat SA „Asito,, a eliberat „Birlic-95,, SRL, poli a de asigurare a răspunderii transportatorilor  i expeditorilor. Precizează că, suma asigurată în poli a constituit 270.000 USD, limita de răspundere pentru fiecare caz asigurat - 75.000 USD, iar prima de asigurare - 250 USD „Birlic-95,, SRL, la r ndul său a achitat în întregime prima de asigurare pentru poli a de asigurare, în suma stabilită de SA „Asito,, specific nd că în procesul executării activității sale „Birlic-95,, SRL, a executat contractul-comanda nr./seria FT22.07 firmei Transport & Trading Ltd.Co. (Turcia), privind transportarea din or. Bursa-Turcia, a mărfii în adresa companiei ruse ti Avangard Sistem Ltd - or. Moscova, Federația Rusă. Precizează că, contractul-comanda a fost executat în termenele stabilite, iar potrivit actului de primire-predarea a mărfii din 04.08.2014, a fost constatat faptul că o parte din marfa transportată este deteriorată, specific nd că suma totală a mărfii deteriorate a constituit suma de 2 479,78 USD. Susține că, despre survenirea cazului asigurat, SA „Asito,, a fost informat, printr-o scrisoare oficială, la care au fost anexate acte/documente, care confirmă circumstanțele de fapt indicate supra, specific nd că la data de 13.02.2015, SA „Asito,, a refuzat achitarea despăgubirilor de asigurare, pe motiv că asigurătorul a indicat precum că situa ia iscată nu poate fi considerată ca caz asigurat, iar compania nu are temei juridic pentru a achita oarecare despăgubire. Consideră că refuzul SA „Asito,, privind achitarea despăgubirii de asigurare este unul vădit-neîntemeiat  i legat nemijlocit de dorin a companiei de a se eschiva de la îndeplinirea obliga iunilor sale contractuale. Indică că, pentru soluționarea litigiului iscat într-un mod constructiv amiabil, „Birlic-95,, SRL a expediat la 26.03.2015, în adresa SA „Asito,, o notificare, recepționată la 27.03.2015, în temeiul căreia a solicitat achitarea sumei de 2 479,78 USD, cu titlul de despăgubiri de asigurare, specific nd că p n  la momentul actual,  ntreprinderea-pârâtă nu a răspuns  i nu achitat suma solicitată nici în măsura par ial .

Reprezentantul apelantului în  edin a instanței de apel, a sus inut cererea de apel  i a solicitat admiterea acesteea. Suplimentar a comunicat, că cazurile asigurate sunt indicate la pct.3.1 al contractului, iar marfa  i anume caloriferele nu era ambalată în cutii doar la capete aveau protec ie  i la momentul încărcării nu erau defectate fapt constatat printr-un act care nu este anexat la materialele dosarului, însă la destina ie erau deja deteriorate.

Reprezentantul intimatului în  edin a instanței de apel, a solicitat respingerea cereri de apel cu men inerea hot r rii instanței de fond, motiv nd prin faptul că, deteriorarea mărfii în circumstanțele expuse de apelant nu constituie un caz asigurat deoarece contractual de asigurare prevede anumite riscuri care pot fi apreciate ca caz asigurat.

Audi nd explica iile reprezentantului apelantei  i reprezentantului intimatei, studi nd materialele dosarului, prin prisma pertinen ii  i admisibilit  ii, Colegiul civil  i de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră apelul depus în termen, neîntemeiat  i care urmează a fi respins cu men inerea hot r rii primei instanțe din următoarele motive:

 n conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul  i să men in  hot r rea primei instanțe.

 n conformitate cu prevederile art.373 alin. alin. (1), (2), (4), (5) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referin elor  i obiec iilor înaintate, legalitatea  i temeinicia hot r rii atacate în ceea ce prive te constatarea circumstanțelor de fapt  i aplicarea legii în primă instanță.  n limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele  i raporturile juridice stabilite în hot r rea primei instanțe, precum  i cele care nu au fost stabilite, dar care au importan   pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar  i cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participan ii la proces. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hot r rii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hot r rii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronun e asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din con inutul celor relatate, Colegiul civil reține că sarcina instanței de apel derivă reie ind din dispozi iile art.373 alin.(1), (2), (4), (5) CPC, în condi iile în care instanța de fond a solu ionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii ac iunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Colegiul reține că, prima instanța a determinat corect raportul juridic dedus judec  ii, ca fiind guvernat de legea cu privire la asigurări nr.407  i de normele codului civil care se referă la repararea prejudiciilor, consim am nt, condi iile generale de executare a obligațiilor și dispozi ii generale cu privire la contract.

Din actele pricinii este cert faptul că la data de 06.05.2015, avocatul N.Leșan în interesele lui SRL„Birlic 95,, a depus cerere de chemare în judecată către SA „Asito,, privind încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 2479, 78 USD  i a cheltuielilor de judecată. Ulterior  i-a concretizat cerințele solicitând încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 2479, 78 Euro  i a cheltuielilor de judecată (f.d.3-5,70).

Judec nd pricina în fond prima instanță, prin Hot r rea din29 martie 2016, a fost respinsă ac iunea înaintată de SRL„Birlic 95,, (f.d.88-91)

Colegiul civil  i de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră că hot r rea primei instanțe este întemeiată și legală.

 n cadrul examinării cauzei s-a stabilit că cu certitudine că la data 07.03.2014, între SRL„Birlic-95,,  i SA „Asito,, (filiala din or.Taraclia), a fost încheiat contractul nr.3810745193, privind asigurarea facultativă de răspundere civilă a transportatorilor auto  i expeditorilor, în temeiul căruia, SA „Asito,, în calitate de asigurător  i-a asumat obligația de a asigura răspunderea SRL„Birlic-95,, în calitate de asigurat, apărută în procesul executării activităților sale legate de transportarea încărcăturilor (pct.1.1. din Contract)  i anume pentru daunele cauzate proprietarului mărfii la survenirea cazului asigurat (f.d.6-9).  n procesul executării activității sale SRL „Birlic-95,, a executat contractul-comanda nr./seria FT22.07 firmei Transport & Trading Ltd.Co. (Turcia), privind transportarea din or. Bursa-Turcia, a mărfii în adresa companiei ruse ti Avangard Sistem Ltd - or. Moscova, Federația Rusă (f.d.10-11). Det m t

am or. Bursa-Iurcia, a marin, in adresa companiei ruseșu Avangard Sistem Ltd - Or.Moscova, Federația Rusia (I.G.10-11). Potrivit actului de primire-predare a mărfii din 04.08.2014, a fost constatat faptul că parte din marfa transportată, este deteriorată (f.d.12-13). La data de 04.09.2014 în adresa companiei din partea reclamantului a parvenit notificarea nr.88 din 11.08.2014, cu anexe, privind achitarea despăgubirii de asigurare în sumă de 2 479,78 Euro (f.d.59). Prin răspunsul nr.01/1-601 din 13.02.2015, SA „Asito,, a refuzat achitarea despăgubirilor de asigurare, pe motiv că circumstanțele expuse de apelant nu constituie un caz asigurat deoarece contractual de asigurare prevede anumite riscuri care pot fi apreciate ca caz asigurat, iar compania nu are temei juridic pentru a achita oarecare despăgubire (f.d.16). La data de 26.03.2015, SRL„Birlic-95,, a expediat în adresa SA „Asito,, o notificare, recepționată la 27.03.2015, în temeiul căreia a solicitat achitarea sumei de 2 479,78 USD, cu titlul de despăgubiri de asigurare (f.d.17-20).

La acest capitol Colegiul conchide că circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite și elucidate pe deplin de către instanța de fond.

Potrivit art.512 alin.1 Cod Civil al RM, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute.

Conform art.514 a Cod Civil al RM, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit(delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Potrivit prevederilor art.572 Codul Civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Colegiul reține că, la data 07.03.2014, între SRL„Birlic-95,, și SA „Asito,, (filiala din or.Taraclia), a fost încheiat contractul nr.3810745193, privind asigurarea facultativă de răspundere civilă a transportatorilor auto și expeditorilor, în temeiul căruia, SA „Asito,, în calitate de asigurător și-a asumat obligația de a asigura răspunderea SRL„Birlic-95,, în calitate de asigurat, apărută în procesul executării activităților sale legate de transportarea încărcăturilor (pct.1.1. din Contract) și anume pentru daunele cauzate proprietarului mărfii la survenirea cazului asigurat (f.d.6-9).

Potrivit 1301 Cod civil, prin contract de asigurare, asiguratul se obligă să plătească asigurătorului prima de asigurare, iar acesta se obligă să plătească, la producerea riscului asigurat, asiguratului sau unui terț (beneficiarului asigurării) suma asigurată ori despăgubirea, în limitele și în termenele convenite.

În baza prevederilor art.1315 alin.(1), lit.b) Cod civil, asigurătorul este obligat să efectueze plata, la apariția dreptului asiguratului sau al beneficiarului asigurării de a încasa suma asigurată sau despăgubirea de asigurare, în termenul stabilit în condițiile de asigurare.

Conform art.13 din Legea nr.407 din 21.12.2007, contractul de asigurare se încheie în forma și în modul stabilit de legislația civilă în vigoare. Contractul de asigurare trebuie să conțină următoarele clauze:

- a) numele sau denumirea părților contractante, numărul de identificare de stat, domiciliul sau sediul lor;
- b) obiectul asigurării;
- c) riscurile care se asigură;
- d) începutul și durata asigurării;
- e) suma asigurată;
- f) prima de asigurare, locul și termenele de plată;
- g) modalitatea de modificare, reziliere și încetare a contractului;
- h) condițiile de plată a despăgubirii de asigurare și/sau a indemnizației de asigurare;
- i) drepturile și obligațiile părților;
- j) răspunderea părților;
- k) jurisdicția soluționării litigiilor;

l) alte clauze stabilite prin lege sau prin acordul părților. Asigurătorul este obligat să aplice, în cazurile prevăzute de legislație, forme standardizate ale contractului de asigurare. Asigurarea sistematică, în aceleași condiții a loturilor omogene de bunuri (marfă, încărcături etc.) se poate efectua în baza unui contract general de asigurare. În acest caz, asigurătorul eliberează, la cererea asiguratului, poliță de asigurare pentru fiecare lot de bunuri. În cazul în care conținutul contractului general de asigurare nu corespunde conținutului poliței de asigurare eliberate pentru fiecare lot de bunuri, prioritate are polița de asigurare. Condițiile de asigurare ale asigurătorului sînt obligatorii pentru asigurat dacă contractul prevede expres aplicarea lor și dacă ele sînt expuse în textul contractului sau pe verso ori fac parte integrantă a contractului sub formă de anexă. În cazul în care condițiile de asigurare se prezintă în anexe la contractul de asigurare, faptul înmînării anexelor de către asigurător asiguratului se notifică în textul contractului.

Colegiul reține că, circumstanțele expuse de apelant nu constituie un caz asigurat, or acesta nu se încadrează în lista riscurilor stabilite la pct.3.1. a contractului de asigurare nominalizat, SA „Asito,, fiind în imposibilitate de a examina circumstanțelor deteriorării bunurilor apelantului și anume că marfa a fost transportată fără a respecta normele de transport sau păstrare a încărcăturilor.

Conform p.3.3 al Contractului de asigurare, nu se acoperă prin asigurare răspunderea survenită în urma acțiunilor nremediate

...sau neglijența brută a asiguratului sau a salariaților acestuia referitor la nerespectarea normelor de transport sau păstrare a încărcăturilor.

Potrivit prevederilor p.3.1.6 al Contractului de asigurare, nu se acoperă prin asigurare cazul în care nu s-au respectat normele ambalării sau îmbutelierii necorespunzătoare a încărcăturii și expedierii ei în stare deteriorată.

Prin urmare, Colegiul conchide că instanța de fond just a respins acțiunea, or apelantul nu a respectat normele de ambalare corespunzătoare a mărfii fapt confirmat de către reprezentantul apelantului în ședința instanței de apel, ceea ce denotă că ultimul nu este în drept de a pretinde achitarea despăgubirii de asigurare.

Instanța de apel subliniază că contrar prevederilor art.118,121 CPC apelanta-reclamantă nu a adus careva probe în susținerea pretențiilor, prin urmare instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței și respins acțiunea SRL„Birlic 95„.

În plus, este important de remarcat faptul că apelanta-reclamantă utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată, iar esența tuturor alegațiilor din apel sunt neîntemeiate, urmînd a fi respinse.

În contextul dat, nu pot fi reținute argumentele apelantului cu referire la faptul că prima instanță a încălcat prevederile normelor de drept material și că concluziile primei instanțe expuse în hotărîre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, deoarece susținerile date vin în contradicție cu cele relatate mai sus.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul, că hotărîrea primei instanțe este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către apelant sînt neîntemeiate, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge apelul și de a menține hotărîrea primei instanțe.

În conformitate cu art.385 alin.(1) lit.a), art.389-390, 394 Codul de procedură civilă, Colegiul civil,

D E C I D E:

Se respinge apelul declarat de avocatul N.Leșan în inerele lui SRL„Birlic 95„.

Se menține hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun.Chișinău din 29 martie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată intentată de SRL„Birlic 95„ către SA „Asito„ privind încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată.

Decizia rămîne definitivă în momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președinteleședinței, judecătorul

Nelea Budăi

Judecătorii:

Ion Muruianu

Valeri Efros